

Otvoreni grad

Uređenje Gradske vijećnice i prostorija za udruge (autor: Dario Rubinić)

Nova uprava, novi odnos s građanima i građankama

Piše: Marko Vešligaj, gradonačelnik Grada Pregrade

Foto: Dario Rubinić

Svjesni da smo dospjeli na funkciju upravljanja gradom prvenstveno zbog građana koji su nam dali svoje povjerenje, nastojimo s njima komunicirati u što većoj mjeri. U skladu s time, od početka svog mandata nastojim provoditi drugačiju politiku nego što su to radili naši prethodnici na čelu grada Pregrade.

Jedan od prvih poteza koje sam uveo kada sam preuzeo dužnost gradonačelnika jest uvođenje uređovnih dana za primanje građana. Primanje građana održava se svakog utorka, jednom ujutro, jed-

nom popodne, kako bi na razgovor mogli doći svi građani.

Naravno, nerealno je očekivati da će se svaki građanin moći pojedinačno uključiti u procese odlučivanja, no ljudima je oduvijek u naravi da se međusobno udružuju i kroz društva, udruge, klubove, traže načine da ostvare svoje interese i na taj način sudjeluju u odlučivanju. Jedan od načina uključivanja građana u procese odlučivanja su Mjesni odbori (mjesna samouprava). Nastojimo im, osim onog što je u njihovoj domeni (raspodjela kamenog materijala, radnih strojeva, prioriteta za asfaltiranja), dati i mogućnost da svojim prijedlozima utječu na odluke koje će poboljšati život stanovni-

ka u svakom mjesnom odboru. Na sastancima koji se periodično organiziraju s predsjednicima Mjesnih odbora nastoji se otvoriti što više tema i čuti mišljenje o investicijama koje se planiraju ostvariti u pojedinim MO i idejama za neke nove. Obilazak mjesnih odbora je još jedan način komunikacije s građanima koju redovno provodimo jer se o konkretnim problemima volim uvjeriti osobno na terenu.

(nastavak na sljedećoj stranici)

IMPRESSUM

Pregrada.info - nezavisni pregradski list

Travanj 2014. - Broj 11. - Godina VI. - *Besplatno specijalno izdanje*

Ovaj broj Pregrada.info nastao je u okviru projekta "Otvoreni grad" koji Grad Pregrada provodi uz financijsku podršku Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva kroz program "Zajedno za bolje".

Sadržaj Pregrada.info isključiva je odgovornost nakladnika te objavljeni tekstovi ne izražavaju mišljenje Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva.

Naslovnica: **Hrvoje Šorša**; Korice: **Dario Rubinić**,

Dalibor Grilec, Martin Golubić, Josip Krušlin;

Grafička priprema: **Vedran Ferić**;

Koordinatorica: **Tajana Broz**;

Tisak: **Stega tisak, Zagreb**

Kontakt: **Pregrada.info - Udruga za informiranje**

Janka Leskovara 35, 49218 Pregrada

list@pregrada.info -- www.pregrada.info

Ono gdje sigurno ima prostora za napredak je komunikacija samih vijeća Mjesnih odbora s građanima putem zborova građana koji se još uvijek ne održavaju u dovoljnoj mjeri, a po mom mišljenju bi se trebali održavati barem dva puta godišnje. Ti su zborovi pozitivan primjer aktivnog uključenja građana u proces odlučivanja jer tamo svatko ima pravo na riječ. Stoga ćemo svakako nastojati potaknuti mjesne odbore da ih redovitije održavaju, unatoč skepticizmu koji neki MO pokazuju prema tome.

Sve se naše aktivnosti redovno objavljuju na našoj web stranici, šalju se medijima i objavljuju na društvenoj mreži Facebook, gdje uvijek ima raznih prijedloga i komentara. Naša je vizija održati transparentnost na visokoj razini i time pridonijeti istinskom uključivanju građana u procese odlučivanja.

Komunikaciji s našim organizacijama civilnog društva pridajem veliku važnost jer su one nosite-

lji društvenog života i prema tome „duša“ grada, a dužnost je nas koji smo dobili odgovornost upravljanja Pregradom da ih dostojno pratimo i gradimo partnerski odnos s njima. Upravo se iz tog partnerskog odnosa izrodio projekt „Otvoreni grad“ kojem je posvećen ovaj broj Pregrada.info, a čiji je cilj aktivnije uključenje udruga u život i razvoj lokalne zajednice. Vjerujem da u budućnosti možemo očekivati još takvih projekata na cijelom području našeg grada, a koji će svojom otvorenošću i dostupnošću služiti na ponos gradu Pregradi i svim njenim građankama i građanima.

Grad je predstavnik i preslika svih svojih građana i njegov razvitak i napredak ovisi o razvitku i napretku standarda života njegovih građana. Potencijala, znanja, a i dobre volje sigurno imamo. Ja ću se i dalje truditi nastaviti raditi svoj posao najbolje što mogu, no samo zajedničkim snagama i suradnjom možemo kročiti u ljepšu i bolju budućnost. ■

Otvoreni grad!

Piše: Tajana Broz, predstavnica Građanskog odbora

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva i prošle je godine raspisala poziv za iskaz interesa Zajedno za bolje namijenjen gradovima u Republici Hrvatskoj. Ovim natječajem Nacionalna zaklada želi potaknuti uključivanje gradova u sustavni razvoj sudioničke demokracije koja polazi od činjenice da su građani i građanke subjekti ukupnih političkih i društvenih procesa u lokalnoj zajednici. Također želi potaknuti izgradnju uključivih lokalnih zajednica koje doprinose podizanju kvalitete življenja građanki i građana u tim zajednicama te podizanje razine društvenog kapitala u lokalnim zajednicama.

U tom je natječaj Grad Pregrada prepoznao idealnu priliku da unaprijedi razvoj organizacija civilnog društva u Pregradi te kreira nov odnos s građanima i građankama koji će se temeljiti na uključenosti, i dijalogu između Grada i građana/ki.

Grad Pregrada posjeduje bogatu tradiciju različitih oblika udruženja građana i građanki. Na području grada djeluje 58 udruga – od kulturno umjetničkih društava, udruga studenata, udruga vinara, medara, planinara, ribiča pa do kluba liječenih alkoholičara i kluba dijabetičara. No godina nažalost u gradu nisu postojali elemen-

tarni uvjeti za adekvatan razvoj civilnog društva. Dodjela sredstava udrugama proteklih godina nije bila transparentna jer se dodjeljivala arbitrarnom odlukom Gradonačelnika/ce bez javnog natječaja, udrugama nije bio osiguran prostor za redovitu djelatnost te jednako tako nedostaje i prostor u okviru kojeg bi se mogli široj javnosti prezentirati programi koje udruge rade. Prilikom pripreme projekta održano je javno savjetovanje na kojem je sudjelovalo 26 predstavnika/ca pregradskih udruga i institucija. Svi sudionici/e rasprave ukazivali su upravo na gore navedene probleme – nedostatak infrastrukturne potpore za rad udruga civilnog društva te manjak društveno-kulturnih programa i sudjelovanja građana/ki u kreiranju javnih politika.

Stoga je projekt Otvoreni grad postavio za cilj unaprijeđenje podrške udrugama civilnog društva te suradnju lokalne samouprave sa udrugama kao i promicanje aktivnog sudjelovanja građana/ki u društvenom, demokratskom i kulturnom životu lokalne zajednice.

Projekt je podijeljen na dva osnovna dijela:

1. Uređenje uredskih prostora za udruge i dvorane za programske aktivnosti

1.1. Uređenje uredskih prostora koje podrazumi-

jeva dovodenje napuštenih i dosta oronulih prostora u gradskom vlasništvu u adekvatne prostore za 10 udruga. Ukupno se radi o 4 uredska prostora i sanitarnom čvoru. Grad će potpisati ugovore o dugoročnom korištenju tih prostora sa udrugama, dok će udruge međusobno urediti pravila korištenja i održavanja zajedničkih prostora. Za korištenje uredskih prostora biti će raspisan javni natječaj, a prednost će imati udruge koje okupljaju veći broj članova/ica, koje predlože program rada koji

grad i važnosti suradnje lokalne samouprave sa udrugama civilnog društva te promicalo aktivno građanstvo.

2. Provedba programa Otvoreni grad

2.1. Kulturno-umjetnički program – podrazumijeva koncerte, dramske predstave i izložbe kako bi se podigla razina kulturnog života građana/ki. Organizirati će se najmanje 1 koncert, 1 kazališna predstava i 1 izložba.

Foto: Dario Rubinčić

doprinosi povećanju društvenog kapitala zajednice te udruge koje rade sa mladima i djecom.

1.2. Uređenje dvorane kao multifunkcionalnog prostora u kojem se mogu održavati razni programi. Dvorana mora biti otvorena svim udrugama i građanima za aktivnosti koje doprinose društvenom, demokratskom i kulturnom napretku lokalne zajednice te poštuju temeljne društvene vrijednosti definirane člankom 3 Ustava RH. Radovi podrazumijevaju ličenje, uređenje podova te zamjenu stolaca. Kroz dodatnu javnu raspravu s udrugama definirati će se uvjeti i raspored korištenja dvorane.

1.3. Svečana promocija projekta. U suradnji s udrugama koje sudjeluju u realizaciji programa organizirat će se svečana promocija projekta koja će ujedno predstavljati i otvorenje samog prostora. Izradit će se promidžbeni materijal kojom bi se široka javnost informirala o projektu Otvoreni

2.2. Demokratski program – podrazumijeva tribine i radionice za građane/ke u svrhu podizanja svijesti o sudioničkoj demokraciji. Organizirat će se na teme korištenja interneta kao alata direktne demokracije, društvenog poduzetništva, rodne ravnopravnosti, kodeksa o savjetovanju sa zainteresiranom javnošću, održivom razvoju lokalne zajednice i sl. Održati će se najmanje 4 radionice.

2.3. Društveni program – podrazumijeva prezentacije i predavanja na razne teme od širokog interesa građana/ki na području grada, a vezano uz poljoprivredu, ekologiju, zdravlje, obitelj i roditeljstvo i sl. Specifično ciljane grupe ovog programa su umirovljenici, djeca i roditelji te mladi. Održati će se najmanje 6 takvih prezentacija i tribina.

Ukupna sredstva koja su od Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva dobivena putem na-

Prostorije za udruge

tječaja iznose 147,000 kuna pri čemu se Grad u uređenje i opremanje prostora uložiti dodatnih 58,000 kuna.

Voditelj projekta Otvoeni grad je dogradonačelnik Ivan Škrinjar dok programsko i financijsko praćenje provedbe projekta vrši Građanski odbor u sastavu Tajana Broz, Draženka Gretić, Milka Gorup, Natalija Leskovar i Slavica Vidaček. Građanski odbor ujedno će u suradnji s Povjerenstvom za provedbu Povelje o suradnji Grada Pregrada i udruga civilnog društva koordinirati natječaj za udruge za korištenje uredskih prostora.

Projekt Otvoreni grad donosi nove inovativne programe za građane i građanke u lokalnoj zajednici, na način da će se u javnom prostoru organizirati programi koji će doprinijeti unapređenju kvalitete življenja (kroz društveni i kulturno-umjetnički program predložen projektom), razvija aktivno građanstvo i povećava broj građana/ki i organizacija civilnoga društva koji su uključeni u razvoj lokalne zajednice (kako kroz demokratski program tako i implementacijom metodologije savjetovanja stečene sudjelovanjem u ovom pozivu ali i volonterskim aktivnostima u provedbi). Kroz provedbu projektnih aktivnosti osnažiti će se lokalni potencijali i održivi razvoj lokalne zajednice kao i podići društveni kapital u lokalnoj zajednici. Projekt je u potpunosti izrastao na otvorenosti lokalne samouprave za suradnju s građanima i sustavni razvoj sudioničke demokracije u lokalnoj zajednici.

Kroz otvaranje prostora za provedbu programa omogućuje realizaciju svih onih programa koji se već godinama u gradu nisu mogli adekvatno provoditi, a to se posebice odnosi na održavanje koncerata, predstava, izložba. Kreiranje infrastrukturne i druge podrške organizacijama civilnog društva unaprjeđuju se i jačaju njihovi kapaciteti za razvoj novih i inovativnih programa i usluga za građane, unapređenju kvalitete življenja građana u lokalnoj zajednici. Putem radionica, tribina, predavanja građani/ke će dobiti potrebne informacije, znanja, vještine, a povećanjem kulturno-umjetničkih sadržaja u gradu također se povećava kvaliteta življenja.

Kroz demokratski program posebno će se pažnja usmjeriti na razvoj aktivnog građanstva kako bi se povećalo sudjelovanje građana/ki u razvoju lokalne zajednice. Aktivno uključivanje građana/ki u provedbu projekta pak doprinosi podizanju socijalnog kapitala u zajednici.

Grad Pregrada je ulaskom u ovaj projekt pokazao otvorenost spram građana/ki i volju za suradnjom sa civilnim društvom te projekt Otvoreni grad predstavlja iskorak ne samo u Gradu Pregradi nego na području cijele Krapinsko-zagorske županije i može poslužiti kao primjer dobre prakse suradnje lokalne samouprave s organizacijama civilnog društva kao i u promicanju sudioničke demokracije kao temeljne vrijednosti hrvatskog društva. ■

Nedvojbeni učinci podrški Nacionalne zaklade

Piše: Cvjetana Plavša-Matić, mag. oec., upraviteljica Nacionalne zaklade

Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva osnovala je Republika Hrvatska posebnim zakonom, Zakonom o Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva, usvojenim u Hrvatskom saboru 16. listopada 2003. godine, kao javnu zakladu s osnovnom svrhom promicanja i podrške razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj.

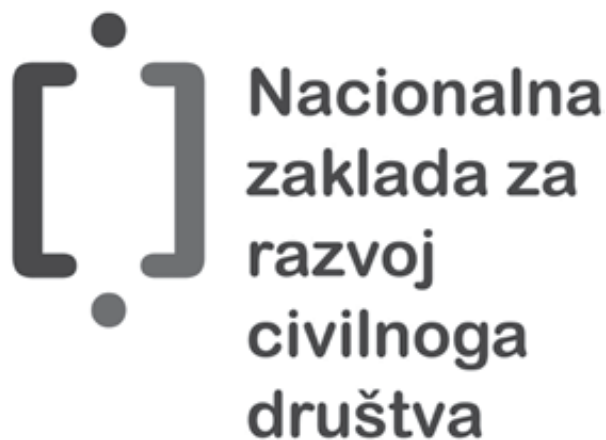
Radi ostvarivanja svoje temeljne svrhe, Nacionalna zaklada tijekom 10 godina od svoga osnutka pružala je stručnu i financijsku potporu programima koji potiču održivost neprofitnog sektora, međusektorsku suradnju, građanske inicijative, filantropiju, volonterstvo te unapređuju demokratske institucije društva.

Široka mreža aktivnosti

Da bi ostvarila svoje zacrtane ciljeve u proteklih godinama, Nacionalna zaklada provodila je aktivnosti isprepletene u širokoj mreži djelovanja od doista brojnih i različitih oblika podrške: natječaja, poziva za iskaz interesa, istraživanja, razvoja brojnih programa i modula za izobrazbu, pokrenutih platformi za podršku, izdanih knjiga i časopisa, promidžbenih materijala, sudjelovanja i organizacije različitih skupova.

U ovome prikazu usredotočit ćemo se na one aktivnosti koje su usmjerene demokraciji društva iako ukupno djelovanje Nacionalne zaklade u dugoročnom cilju ima demokratizaciju društva, razvoj društva koje je uključivo, solidarno, s visokim stupnjem društvenoga kapitala kao jamstva društvenoekonomskoga razvoja.

de u dugoročnom cilju ima demokratizaciju društva, razvoj društva koje je uključivo, solidarno, s visokim stupnjem društvenoga kapitala kao jamstva društvenoekonomskoga razvoja.

Brojni oblici podrški

Od 2004. do 2013. godine kroz 59 raspisanih natječaja i 48 poziva za iskaz interesa, Nacionalna zaklada odobrila je 3969 financijskih podrški organizacijama civilnoga društva, odnosno uložila je 292.207.647,51 kuna u građanske inicijative, projekte, programe i institucionalne podrške, programe suradnje, te programe decentralizacije financijskih podrški, regionalnog razvoja i centara znanja za društveni razvoj.

Zahvaljujući tim podrškama zaposlene su 4884 osobe te je omogućeno uključivanje preko 100.000 volontera i volonterki.

10 godina Nacionalne zaklade - događanje u Osijeku

Uz navedene brojke, Nacionalna zaklada imala je značajnu izdavačku djelatnost tako da smo brojnim knjigama, bazama podataka, tiskovinama, portalima, javnim kampanja i promidžbenim materijalima nastojali izgrađivati sposobnosti i vještine civilnoga društva za sudjelovanje u društvenom razvoju, podizati razinu osviještenosti o brojnim pitanjima i temama na koja javnost nije bila senzibilizirana i trebalo je uložiti dosta truda da bi se te teme približile javnosti.

Istraživanje o učincima podrški

Upravo da bismo i sami vrednovali vlastiti rad i djelovanje te dobili egzaktnje pokazatelje učinaka podrški Nacionalne zaklade, u povodu obilježavanja desetgodišnjice osnutka, pokrenuli smo istraživanje o društvenim i gospodarskim učincima svojih financijskih podrški, koje je za Nacionalnu zakladu proveo Institut za društvena istraživanja Zagreb.

Osnovni cilj istraživanja bio je izmjeriti prije svega šire društvene, a onda i moguće gospodarske učinke podrški Nacionalne zaklade.

Prema istraživanju, učinci podrški Nacionalne zaklade vrlo su jasni i mjerljivi u društvenom smislu na razini ciljane populacije odnosno građana koji su imali priliku sudjelovati u aktivnostima projekata koje je podržala Nacionalna zaklada. Riječ je o svim kategorijama učinaka: učinci su se odrazili na životni stil, na način na koji ljudi žive, na njihove odnose s obitelji, prijateljima i drugima u svome okruženju u svakodnevnom životu, pa sve do kul-

turnih učinaka, učinaka na zajednicu, kvalitetu života i zdravlje.

To dakako ne znači jednosmjernu vezu. Dobrobiti postojanja projekata koji se provode iznimno su velike i mjerljive u lokalnoj zajednici kako u količini društvenog kapitala pojedinca i zajednice, tako i u poboljšanju kvalitete života u zajednici.

Najveći učinci lokalnih akcija

Istraživanje je pokazalo da su najznačajniji učinci onda kada je riječ o lokalnim akcijama više usmjerenim na zajednicu i dobrobit pojedinca u zajednici.

Nadalje, istraživanje je pokazalo da su udruge koje su primale institucionalnu podršku znatno organizacijski razvijenije i financijski održivije te sposobnije u ostvarivanju projekata u području razvoja civilnoga društva. ■

HUMPLIN d.o.o.

za distribuciju plina

Lastine 1, 49231 Hum na Sutli

Telefon: 049/340-097

Telefaks: 049/300-533

Partnerstvom Grada i udruga do boljeg razvoja lokalne zajednice

Piše: Ksenija Ogrizek Herak, pročelnica Upravnog odjela za društvene djelatnosti

Radi poticanja razvoja civilnog društva i izražavanja interesa i potreba građana, Grad Pregrada podupire samoorganiziranje i dobrovoljno djelovanje udruga civilnog društva te razvijanje i unaprjeđivanje partnerskog odnosa s udrugama na svom području.

U tom smislu Gradsko vijeće Grada Pregrade usvojilo je na trećoj sjednici 11.09.2013. godine Povelju o suradnji Grada Pregrade i udruga civilnog društva, s temeljnim ciljem postavljanja okvira suradnje Grada i udruga, kao i okvira financiranja aktivnosti, projekata i programa udruga, stvaranjem ravnopravnog partnerskog odnosa Grada i udruga u svrhu razvoja lokalne zajednice. U okviru ovog cilja potpisnici Povelje će promicati čovjekoljublje, volonterski rad i aktivnosti usmjerene općem dobru, poticati osnaživanje i povezivanje ljudskih kapaciteta kao temelja socijalnog kapitala, te zajednički djelovati na podizanju kvalitete uključivanja u upravljanje aktivnostima svih čimbenika razvoja lokalne zajednice.

Međusobna suradnja potpisnika Povelje temelji se na načelima partnerstva Grada i udruga, ravnopravnosti u suradničkom odnosu, pluralizma, transparentnosti u radu, samostalnosti i neovisnosti udruga građana, odgovornosti pojedinca i društva, a područja i oblici suradnje jesu razvoj i savjetovanje, informiranje, financiranje, zadovoljavanje javnih potreba. Povelji mogu pristupiti svi oblici slobodnog i dobrovoljnog udruživanja koji se smatraju udrugama, davanjem Izjave o pristupanju Povelji, a navedenu izjavu potpisalo je 43 udruga od ukupno njih 58 koje djeluju na području Grada Pregrade.

Temeljem Povelje djeluje Povjerenstvo za provedbu Povelje o suradnji Grada Pregrade i udruga civilnog društva kojeg je imenovao gradonačelnik Grada Pregrade Marko Vešligaj, u sastavu Tajana Broz - predsjednica te Josip Krušlin, Štefanija

Petek, Zdravko Bedeniković i Ksenija Ogrizek Herak - članovi i članice. Povjerenstvo za provedbu Povelje na svojoj je drugoj sjednici dana 19.02.2014. godine donijelo prijedlog Odluke o kriterijima za dodjelu financijskih potpora projektima udruga na području Grada Pregrade. Odluka donosi okvir za financiranje udruga, koji se temelji na javnim natječajima koje raspisuje Gradonačelnik, a na kojima udruge mogu sudjelovati sa svojim projektima po točno utvrđenim procedurama i prijavnim obrascima.

Projekti udruga razvrstavaju se prema područjima ovisno o ciljevima koji se projektom žele postići i to unapređenje kvalitete života, zaštita okoliša i održivi razvoj, zaštita i očuvanje kulturne baštine, djeca i mladi, unapređenje položaja ranjivih skupina, unapređenje gospodarstva i poljoprivrede.

Procjena projekata vrši se po kriterijima: upravljački kapacitet prijavitelja (ljudski resursi, financije, oprema), partnerstvo prijavitelja s drugim dionicima, područje provođenja projekta i njegov utjecaj na regionalnu, državnu i međudržavnu razinu, sudjelovanje volontera/ki u projektu, dosadašnje iskustvo u provođenju projekata, povezanost projekta sa Gradskim razvojnim strategijama, održivost projekta sukladno s razvoj-

Sastanak gradonačelnika s predstavnicima udruga

Radionicu za udruge s područja grada Pregrade

nim planom udruge, te predviđeno financiranje projekta. Povjerenstvo za provedbu Povelje vrši procjenu projekta i utvrđuje prijedlog visine financijske potpore. Minimalni iznos financijske potpore pojedinom projektu iznosi 1.000,00 kn, a maksimalni 8.000,00 kn.

Odluku o kriterijima za dodjelu financijskih potpora projektima udruga na području Grada Pregrade Gradsko vijeće prihvatilo je jednoglasno na svojoj šestoj sjednici 07.03.2014. godine te je s 21. 3.2014. gradonačelnik Grada Pregrade raspisao natječaj za udruge čiji će rezultati biti poznati najkasnije u svibnju ove godine.

Kako bi se udruge što bolje pripremile za prijavu na natječaj, Grad Pregrada je u suradnji s Mrežom udruga Zagor odnosno Programom JAKO organizirao radionicu o pisanju projekata koja se održala 5. travnja. Radionicu je vodila Ivana Radanović, a prisustvovalo joj je 60 predstavnika/ca pregradskih udruga.

Kroz provedbu Povelje i javnog natječaja za potporu projektima udruga uvodi se transparentniji sustav dodjele sredstava udrugama, koji će osigurati potporu kvalitetnim projektima, a okončati praksu netransparentne dodjele sredstava u prošlim godinama. Jednako tako udruge će stjeći znanja i vještine za pisanje projekata što će im olakšati prijavu i na druge natječaje, a dugoročno omogućiti razvoj udruga i kvalitetniji rad u zajednici na dobrobit svih građana i građanki Pregrade.

Povelja o suradnji Grada Pregrade i udruga civilnog društva

I. Uvod

U cilju poticanja razvoja civilnog društva i izražavanja interesa i potreba građana, kao važnih značajki demokratizacije društva, Grad Pregrada (u daljnjem tekstu: grad) podupire samoorganiziranje i dobrovoljno djelovanje udruga civilnog društva (u daljnjem tekstu: udruge), te razvijanje i unaprjeđivanje partnerskog odnosa sa udrugama na svom području.

II. Ciljevi suradnje

Temeljni cilj ove Povelje je postavljanje okvira suradnje Grada Pregrade i udruga kao i okvira financiranja aktivnosti, projekata i programa udruga, stvaranjem ravnopravnog partnerskog odnosa grada i udruga u svrhu razvoja lokalne zajednice.

U okviru ovog cilja potpisnici povelje će poduzimati sljedeće:

- promicati čovjekoljublje, volonterski rad i aktivnosti usmjerene općem dobru,
- poticati osnaživanje i povezivanje ljudskih kapaciteta kao temelja socijalnog kapitala,
- zajednički djelovati na podizanju kvalitete uključivanja u upravljanje aktivnostima

- svih čimbenika razvoja lokalne zajednice,
- utvrditi područja zajedničkog interesa i način uređenja međusobnih odnosa,
- razmatrati i razvijati i druge oblike suradnje.

III. Načela suradnje

Međusobna suradnja potpisnika Povelje temelji se na sljedećim načelima:

- načelu partnerstva grada i udruga,
- načelu ravnopravnosti u suradničkom odnosu,
- načelu pluralizma,
- načelu transparentnosti u radu,
- načelu samostalnosti i neovisnosti udruga građana, kao nevladinog, neprofitnog sektora,
- načelu odgovornosti pojedinca i društva

IV. Područja i oblici suradnje

- Razvoj i savjetovanje
- Informiranje
- Financiranje
- Zadovoljavanje javnih potreba

a) Razvoj i savjetovanje kao oblik suradnje ostvaruje se kroz:

- poticanje i podržavanje aktivnosti, projekata i programa udruga, koje doprinose razvoju lokalne zajednice i razvoju civilnoga društva,
- uključivanje udruga u izradu razvojnih strategija i programa, te uvažavanje njegovih sugestija i prijedloga koji doprinose razvoju lokalne zajednice i razvoju civilnoga društva,
- iniciranje formiranja radnih skupina u koje su uključeni i predstavnici udruga radi rješavanja problema i ostvarivanja potreba koje doprinose razvoju lokalne zajednice i razvoju civilnoga društva,
- poticanje sudjelovanja u procesima europskih integracija.

b) Informiranje kao oblik suradnje ostvaruje se kroz:

- omogućavanje dostupnosti informacija udrugama, koje su od značaja za razvoj lokalne zajednice i civilnoga društva kao i međusobnu razmjenu informacija,
- izgradnju informacijskog sustava i pripadajućeg sustava informiranja koji omogućuju i olakšavaju ostvarivanje prava građana na pristup informacijama.

c) Financiranje kao oblik suradnje ostvaruje se kroz:

- izradu modela financiranja aktivnosti, projekata i programa udruga, koje doprinose razvoju lokalne zajednice i razvoju civilnoga društva,
- izradu Pravila o kriterijima za financiranje aktivnosti, projekata i programa udruga,
- izradu mehanizma praćenja i vrednovanja provedbe financiranih programa i projekata udruga.

d) Zadovoljavanje javnih potreba kao oblik suradnje ostvaruje se kroz:

- uključivanje udruga u istraživanje i procjenu sadržaja javnih potreba koje financira grad,
- razvoj prakse povjeravanja provedbe gradskih programa javnih potreba udrugama.

V. Završne odredbe

Gradonačelnik Grada Pregrade imenovat će Povjerenstvo za provedbu i koordinaciju svih aktivnosti neophodnih za realizaciju ciljeva koji proizlaze iz ove Povelje te unaprjeđenje partnerskog odnosa suradnje grada i udruga.

Povelji mogu pristupiti svi oblici slobodnog i dobrovoljnog udruživanja koji se u duhu ove Povelje smatraju udrugama, davanjem Izjave o pristupanju Povelji.

Tekst Izjave o pristupanju čini sastavni dio ove Povelje.

Odredbe ove Povelje potpisnici će razrađivati i osigurati njihovu provedbu kroz programe zajedničkog djelovanja.

Ova Povelja stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Službenom glasniku Krapinsko-zagorske županije". ■

Program JAKO

Piše: Ivana Radanović

Stvaranje poticajnog okruženja i ujednačavanje regionalnog razvoja civilnoga društva u Republici Hrvatskoj, razvoj aktivnog građanstva i društvenog kapitala u lokalnim zajednicama, temeljni je cilj koji se provedbom Programa regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj želi postići.

O provedbi programa

Program je usmjeren na rad s organizacijama civilnog društva (udruge, građanske inicijative, zaklade, sindikati), lokalnim institucijama i ostalim dionicima u lokalnim zajednicama.

Program je zamišljen na način da uz jačanje sposobnosti organizacija civilnog društva i lokalnih zajednica, uspostavi kvalitetniju suradnju između javnog sektora, privatnog sektora i organizacija civilnog društva i temelje za što kvalitetniji i bolji rad na putu ka modernom društvu stabilnih društvenih vrijednosti.

Vrste usluga koje Regionalna mreža pruža su usluge:

1. Izobrazbe – radionice, predavanja i treninzi iz specifičnih područja djelovanja organizacija civilnog društva, lokalnih institucija i ostalih dionika u lokalnim zajednicama sukladno njihovim potrebama

2. Savjetovanja – savjetovanje putem javnih događanja (tribine, okrugli stolovi, konferencije), telefonom, e-poštom ili osobno (putem Infotočaka) vezano uz pripremu prijedloga projekata, savjete osnivanja i djelovanja OCD, savjete usmjerene na društvena pitanja i događanja iz tematike društveno odgovornog poslovanja, financiranja u domeni OCD-a, uključivanja građana u procese donošenja javnih politika, međusektorske suradnje, pravnih i financijskih pitanja

i druga pitanja važna za razvoj lokalnih zajednica

3. Informiranja – usluga diseminacije informacija provodi se na nekoliko razina: putem zasebnih internetskih stranica Programa JAKO, izdavanjem tjednog elektroničkog biltena (e-biltena), putem telefona, komunikacijskih alata i osobno – kroz fizičke Infotočke Programa JAKO u sjedištima suradnih organizacija i regionalnog centra podrške.

Područje provedbe Programa JAKO

Program JAKO se do kraja 2012. godine provodio na području sjeverozapadne Hrvatske, točnije u Međimurskoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj i Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. Krajem 2012. godine, sukladno odluci i novom Sporazumu o partnerstvu u provođenju i financiranju Programa regionalnog razvoja civilnoga društva i lokalnih zajednica u Republici Hrvatskoj od 2013.

do 2016. godine, odlučeno je kako će od 2013. godine područje provedbe Programa JAKO biti sljedeće: Međimurska, Varaždinska, Koprivničko-križevačka i Krapinsko-zagorska županija (umjesto dosadašnje Bjelovarsko-bilogorske županije).

Program JAKO provode

Regionalni centar podrške - ACT je neprofitna, nevladina organizacija Autonomni centar – ACT (www.actnow.hr) osnovana je u siječnju 2003. godine. Informiranjem, savjetovanjem, izobrazbom i drugim oblicima podrške radi na razvoju civilnoga društva, eko-društvene ekonomije te slobodne kulture i društveno angažirane umjetnosti. ACT-ova vizija je društvo s jednakim pristupom resursima, znanju i informacijama gdje je svaki pojedinac važan i odgovoran te proaktivno djeluje za dobrobit društva i priro-

de. Suradne organizacije po županijama: Mreža udruga Zagor (www.zagor.info) nastoji širiti kulturu mladih i poticati dijalog među građanima u Hrvatskoj i svijetu.

Cilj joj je koordinirati udruge Krapinsko-zagorske županije, povezivanje istih te stvaranje zajedničkih projekata i provedba istih. Mreža udruga Zagor se zalaže za prava i interese mladih i drugih građana u Republici Hrvatskoj te za mir, slobodu i demokraciju kao temeljna načela razvoja ljudskog društva. Udruga za održivi razvoj Hrvatske (UZOR Hrvatske) razvija mrežu odgovornih članova u društvu, koji svojim djelovanjem doprinose održivom ekonomskom, ekološkom i društvenom razvoju zajednice. Ključni ciljevi UZOR-a HRVATSKE jesu promicanje, poticanje i unapređenje održivog razvoja u Hrvatskoj.

Glavna područja djelovanja obuhvaćaju ekonomiju, okoliš i društvo. Svoje ciljeve Udruga ostvaruje pokretanjem građanskih inicijativa, projekata i programa, samostalno ili u suradnji s partnerima iz civilnog, javnog i poslovnog sektora. Obrazovanje odraslih kroz formalne (verificirane) i neformalne programe ovisno o iskazanim potrebama primarna je zadaća Pučkog otvorenog učilišta Varaždin (www.pou-vz.hr) koje djeluje već 95 godina.

Učilište je javna ustanova, neprofitnog karaktera čiji je osnivač Grad Varaždin. Pored poticanja građana na uključivanje u sve oblike formalnog i neformalnog obrazovanja, Učilište se već dugi niz godina zalaže i promovira što aktivnije uključivanje građana u sve sfere društvenog, kulturnog života kao i procese donošenja odluka. Tome doprinosi i volonterski program Učilišta kojeg provodi od 2009. te nastoji što više uključiti građane i potaknuti ih na aktivno sudjelovanje u zajednici.

Rezultati Programa JAKO u 2013. godini:

- Ukupan broj korisnika/ca Programa: 624 (202 M, 422 Ž)
- Održana 31 radionica i predavanja
- Održano 6 konferencija i javnih tribina

- Održano 29 mobilnih infotočaka
- Održano 290 infotočaka u mjestu sjedišta
- Održano 1865 sati informiranja
- Održano 131 sat savjetovanja
- Održano 168 sati izobrazbe
- U komunikaciji s korisnicima/cama:
 - o 125 objava u medijima
 - o 6 gostovanja u radio i TV emisijama
 - o 34.841 posjet na web stranici programa ko.info
 - o 2.200 pratitelja/ica na društvenim mrežama
 - o 1.420 primatelja/ica besplatnog e-biltena Programa JAKO
- Kroz 2013. godinu prošli smo 22.247 kilometara kroz aktivnosti. ■

PROGRAM JAKO 2013

Kontakt za područje Krapinsko-zagorske županije:

Ivana Radanović

Trg Dragutina Domjanića 6

49210 Zabok

Tel./Fax: 049/222-635

Mob: 098/183-1380

E-mail: zagor@programjako.info

Web: www.programjako.info

Građani i građanke imaju moć, samo je trebaju iskoristiti

Piše: Tajana Broz, dipl. politologinja

Jedan je hrvatski političar jednom prilikom konstatirao kako građani i građanke trebaju jednom u četiri godine izaći na izbore, a ostatak vremena biti tiho i pustiti političare da rade ono za što su ih izabrali.

Upravo je ovakav stav, naročito raširen u hrvatskoj mladoj demokraciji, uzrokovao mnoge probleme. Sustav bez građana/ki postaje autističan, netransparentan, neinventivan, te ne odgovara na stvarne potrebe građana/ki, a u samoj suštini je nedemokratičan. Stoga posljednjih godina postoje naponi, kako pojedinih ureda Vlade RH, tako i brojnih organizacija civilnog društva, da se stvari promijene i da demokraciju počnemo uistinu živjeti.

Mnogi će reći da nam prije svega treba Građanski odgoj i obrazovanje jer demokracija je nešto što se uči i to je istina. No, kako nemamo vremena čekati 20, 30 pa i 40 godina na neke nove generacije, stvari je potrebno mijenjati odmah jer građani i građanke mogu i trebaju aktivno sudjelovati u životu svoje zajednice svaki dan između dvaju izbora. Građansko sudjelovanje omogućuje građanima i građankama da postave ciljeve i prioritete, nadziru akcije političara i uprave i drže ih odgovornima za svoje postupke, da izraze stajališta, razmjenjuju informacije i ukazuju na svoje potrebe i probleme te prate i evaluiraju rezultate provođenja politike.

Izbori su svakako temeljni oblik sudjelovanja u procesu donošenja odluka. U teoriji tijekom izborne kampanje građani/ke imaju priliku saslušati argumente, mjere, programe, postavljati pitanja kandidatima i kandidatkinjama te donijeti informiranu odluku tko će činiti najbolje za zajednicu. Isti postupak trebao bi se ponavljati na mjesnim, gradskim, županijskim, državnim i Europskim izborima. U stvarnosti ne dolazi uvijek do kvalitetne argumentacije od strane izbornih kandidata/kinja te dio građana i građanki odlučuje ostati kod kuće jer ne vidi smisao u svome sudjelovanju, dok dio građana/ki (pogrešno) misli da se njih cijela priča ne tiče. Između samih izbora više je čak i zakonski reguliranih mogućnosti da građani i građanke

iskazu svoju volju u javnim stvarima.

Referendumi su mogućnost da građani direktno utječu, odnosno mijenjaju ili zahtijevaju određene mjere, zakone i javne politike. Obzirom da je rezultat referenduma u pravilu obvezujući te da je istovremeno kao postupak i najskuplji, postoje stroga procesna pravila. Nažalost, još uvijek paradoksalno, pravila za državni referendum labavija su nego za lokalne referendume na koje mora izaći 50%+1 birač/ica da bi rezultat referenduma bio pravovaljan. Članak 19. Statuta Grada Pregrade definira da se “referendum može raspisati radi odlučivanja o prijedlogu o promjeni Statuta Grada, o prijedlogu općeg akta, radi prethodnog pribavljanja mišljenja stanovnika o promjeni područja Grada kao i o drugim pitanjima određenim zakonom”. Prijedlog za donošenje odluke o raspisivanju referenduma može dati jedna trećina (1/3) vijećnika, gradonačelnik/ca, većina vijeća mjesnih odbora na području Grada Pregrade i 20% ukupnog broja birača Grada Pregrade. Također, referendum se raspisuje i za opoziv gradonačelnika/ce i njegovog/njenog zamjenika/ce, ako raspisivanje referenduma predloži 20% ukupnog broja birača Grada Pregrade. Na razini mjesnih odbora mogući su zborovi građana i građanki. Gradsko

vijeće može tražiti mišljenje od zborova građana/ki o prijedlogu općeg akta ili drugog pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada kao i o drugim pitanjima određenim zakonom ili statutom.

Za pravovaljano izjašnjavanje na zboru građana potrebna je nazočnost najmanje 5% birača/ica upisanih u popis birača mjesnog odbora za čije područje je sazvan zbor građana. Izjašnjavanje građana na zboru građana je javno, a odluke se donose većinom glasova nazočnih građana. Iako mišljenje dobiveno od mjesnih zborova građana/ki ne obvezuje Gradsko vijeće, realnost je da će malo koji sastav Gradskog vijeća u potpunosti zanemariti mišljenje Zbora građana i građanki.

Uz navedeno, a temeljem Statuta Grada Pregrade, građani i građanke imaju pravo predlagati Gradskom vijeću donošenje određenog akta ili rješavanja određenog pitanja iz djelokruga Gradskog vijeća. Gradsko vijeće raspravlja o prijedlogu ako ga potpisom podrži najmanje 10% birača upisanih u popis birača Grada. Ukupan broj birača/ica u Pregradi na zadnjim lokalnim izborima bio je 5409 što znači da 541 osoba treba potpisati zahtjev za stavljanjem točke na dnevni red Gradskog vijeća.

Prema Kodeksu savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akcija tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovarajuće primjenjuju odredbe samog Kodeksa u pitanjima od interesa za opću dobrobit građana i pravnih osoba na njihovu području, odnosno području njihove djelatnosti (uređenje naselja i stanovanja, prostorno planiranje, komunalna djelatnost i druge javne službe, zaštita okoliša, i drugo). Kodeks utvrđuje opća načela, standarde i mjere za savjetovanje sa zainteresiranom javnošću prilikom donošenja akata.

Savjetovanje, u smislu Kodeksa, uklapa se u širi koncept sudjelovanja zainteresirane javnosti u postupcima odlučivanja. Sudjelovanje zainteresirane javnosti, obuhvaća četiri stupnja:

– **Informiranje** je prvi stupanj sudjelovanja zainteresirane javnosti koji razumijeva jednosmjernan proces, što znači da državna tijela informiraju građane prema svojem nahodanju ili građani dolaze do informacija na vlastitu inicijativu; za primjer toga odnosa navodi se pristup javnim aktima, službenim glasilima (»Narodnim novinama«) i internetskim stranicama državnih tijela.

– **Savjetovanje**, u smislu ovoga Kodeksa, dvosmjerni je proces tijekom kojeg državna tijela traže i primaju povratne informacije od građana, odnosno zainteresirane javnosti u postupku do-

nošenja zakona, drugih propisa i akata.

– **Uključivanje** podrazumijeva viši stupanj dvosmjernog procesa putem kojega su predstavnici zainteresirane javnosti aktivno uključeni u utvrđivanje javne politike, primjerice kroz članstvo u radnim skupinama za izradu zakona, drugog propisa ili akta.

– **Partnerstvo** pretpostavlja najviši stupanj suradnje i uzajamne odgovornosti Vlade i predstavnika zainteresirane javnosti za proces donošenja i provedbe programa, zakona, drugih propisa i akata.

Zainteresirana javnost su: građani, organizacije civilnoga društva (neformalne građanske grupe ili inicijative, udruge, zaklade, fundacije, privatne ustanove, sindikati, udruge poslodavaca), predstavnici akademske zajednice, komore, javne ustanove i druge pravne osobe koje obavljaju javnu službu ili na koje može utjecati zakon, drugi propis ili akt koji se donosi, odnosno koje će biti uključene u njegovu provedbu.

Djelotvorno savjetovanje donosi neke od sljedećih koristi:

- zadovoljenje zakonskih i drugih propisanih obveza
- prikupljanje relevantnih podataka, ideja i mišljenja
- promicanje, osiguravanje i jačanje transparentnosti, odgovornosti, prilagodljivosti, angažiranosti, uključenosti, dostupnosti, sudjelovanja, supsidijarnosti i socijalne povezanosti svih dionika u donošenju odluka
- efikasnost usvajanja politike
- legitimnost i podrška politici
- razvoj demokratske kulture

I dok je primjena Kodeksa donekle zaživjela na državnoj razini, njegova primjena je još uvijek slaba na lokalnoj razini. Trenutno se u Krapinsko-zagorskoj županiji provodi projekt "Građani i građanke imaju moć" koji kao jednu od aktivnosti ima upravo kreiranje regionalnog Kodeksa koji će onda primijeniti dobre prakse savjetovanja i uključivanja građana i građanki u donošenje odluka i na regionalnoj i lokalnoj razini. No, ne treba očekivati da će lokalne i regionalne samouprave same od sebe primjenjivati baš sva dobra načela savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, već je neophodno da građani i građanke, kao i organizacije civilnog društva, također stalno iznova zahtijevaju otvorene i transparentne procese donošenja odluka kako bi se naše zajednice razvijale na dobrobit svih građana i građanki. ■

Partnerstvo za otvorenu vlast

Piše: Sandra Pernar, dipl. pol., savjetnica u Vladinom uredu za udruge

Partnerstvo za otvorenu vlast je multilateralna inicijativa čiji je cilj osigurati konkretan napredak na području transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti, uključivanja i osnaživanja građana i civilnoga društva, borbe protiv korupcije te korištenja novih tehnologija za poboljšanje kvalitete usluga koje javna uprava pruža građanima, a u kojoj, zajedno sa još 62 države, sudjeluje i Republika Hrvatska. U tijeku je izrada novog Akcijskog plana kojim će biti određeni prioriteti za period od dvije godine, a kako bi se ostvarili navedeni ciljevi.

Idejni začetnik inicijative je američki predsjednik Barack Obama, a inicijativa je predstavljena u srpnju 2011. na međunarodnom sastanku na vrhu održanom u State Departmentu, uz sudjelovanje predstavnika državnih tijela i organizacija civilnoga društva više od šezdeset država, uključujući i Hrvatsku. Formalno je inicijativa inaugurirana u rujnu 2011. na marginama Opće skupštine UN-a u New Yorku, kada je osam država osnivačica potpisalo Deklaraciju o otvorenoj vlasti te najavilo izradu akcijskih planova za provedbu inicijative.

Pristupanje inicijativi

Hrvatska je inicijativi pristupila krajem 2011. te je time preuzela obvezu izrade nacionalnog akcijskog plana za provedbu inicijative u jednogodišnjem razdoblju. U proces izrade Akcijskog plana za provedbu inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast u Republici Hrvatskoj 2012. – 2013. bila je uključena šira zainteresirana javnost, kroz 3 velike javne rasprave te provedeno internetsko savjetovanje. Na temelju održanih javnih savjetovanja te dodatnih rasprava na sjednicama Savjeta inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast izrađen je Akcijski plan koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila na sjednici u travnju 2012.

Koncept partnerskog djelovanja državnih tijela i organizacija civilnog društva, odnosno građana, koji je u srži same inicijative Partnerstvo za otvorenu vlast, u Hrvatskoj se najbolje očituje u radu Savjeta inicijative koji je Vlada uspostavila

u siječnju 2012. Savjet ima 19 članova - predstavnika državnih, lokalnih i regionalnih vlasti, organizacija civilnog društva, akademske zajednice i medija te djeluje kroz redovite sjednice na kojima se raspravljaju različiti aspekti provedbe inicijative, odnosno aktivnosti predviđenih Akcijskim planom. Na taj način, organizacijama civilnog društva ne samo da je dana prilika da sudjeluju u izradi Akcijskog plana, nego su uključene i u provedbu i praćenje provedbe inicijative.

Treba reći da je dosadašnja provedba inicijative bila poprilično uspješna te su tijekom prve godine provedbe ostvareni neki uistinu značajni rezultati. To se prije svega odnosi na uspjehe ostvarene u području prava na pristup informacijama te unaprjeđenja savjetovanja sa zainteresiranom javnošću. U veljači 2013. usvojen je novi Zakon o pravu na pristup informacijama čime

su osigurana poboljšanja u procesu ostvarivanja prava na pristup informacijama, kako bi se građanima olakšalo korištenje tog prava. Ujedno, Zakonom su predviđene i promjene u vezi sa savjetovanjima sa zainteresiranom javnošću te je propisano da su tijela javne vlasti dužna održati javno savjetovanje na internetskim stranicama u trajanju od minimalno 30 dana za nacрте zakona i drugih propisa koje pripremaju.

Izmjena Poslovnika Vlade Republike Hrvatske

Ova obveza dodatno je učvršćena kroz provedbu još jedne od aktivnosti Akcijskog plana, a koja se odnosila na izmjenu Poslovnika Vlade Republike Hrvatske. Naime, dopunom Poslovnika propisano je da se prilikom upućivanja u proceduru Vlade, uz nacrt prijedloga zakona, drugih propisa i akata, prilažu i izvješća o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću, tako da se materijali upućeni Vladi na usvajanje smatraju nepotpunima ukoliko ne sadrže izvješće o provedenom savjetovanju te se o njima ne raspravlja. Ovime su dodatno osigurani uvjeti za uključivanje građana u procese donošenja odluka, a konkretni učinci najbolje su vidljivi u Izvješću o provedbi savjetovanja u 2013. koje je pokazalo da je ostvaren značajan napredak u odnosu na prethodne godine. Konkretno, u 2013. provedena su ukupno 374 savjetovanja (u 2012. bilo ih je 144) u kojima je sudjelovalo čak 8.299 pravnih i fizičkih osoba koje su dostavile komentare na nacрте zakona i drugih propisa (73% više u odnosu na 2012.).

Unatoč ovim značajnim uspjesima, nakon provedbe inicijative u prvoj godini ostali su i određeni izazovi koje tek treba riješiti u narednom razdoblju.

Prvenstveno se to odnosi na dio aktivnosti iz područja fiskalne transparentnosti, zbog čega će i u narednom Akcijskom planu, čija je izrada u tijeku, te aktivnosti naći svoje mjesto. Ipak treba naglasiti kako su u dosadašnjoj provedbi inicijative stvoreni preduvjeti za izradu i objavu javno pretražive baze podataka o izvršenim plaćanjima s jedinstvenog računa državnog proračuna te da će ta baza ugledati svjetlo dana u narednom razdoblju provedbe, vjerojatno već tijekom 2014. godine, što će svakako pridonijeti transparentnosti trošenja državnog proračuna.

U prvoj godini provedbe također nisu ostvareni planirani rezultati u području korištenja informacijskih tehnologija, uglavnom zbog naknadno dogovorenih ambicioznijih rješenja koja su

produžila rokove. No, već u prvoj polovici 2014. godine trebala bi javnost vidjeti prve rezultate i u ovome dijelu. Naime, izrađen je novi Središnji državni portal – gov.hr koji će uskoro biti i javno objavljen, a koji bi trebao olakšati građanima pronalaženje informacija u vezi s radom Vlade, ministarstava i vladinih ureda, odnosno da na jednostavan način pronađu informacije o tome kako ostvariti određena prava i usluge javne uprave. Radi se i na proširenju sustava kako bi se ostvario koncept „države bez papira“, odnosno građane oslobodilo obaveza za dostavljanje raznih dokumenata od jednog tijela državne uprave do drugog i kao bi se na taj način učinkovitije pružale usluge građanima.

Novi Akcijski plana za razdoblje 2014.-2016.

Navedeno čini temelj novog Akcijskog plana za dvogodišnje razdoblje (2014.-2016.) čija izrada je u tijeku, a čije aktivnosti će se u velikom dijelu nastavljati na aktivnosti provedene u prethodnom razdoblju. Također, utvrđuju se i potpuno novi prioriteti pri čemu će posebna pažnja biti posvećena otvaranju podataka u vlasništvu tijela državne uprave, odnosno u sklopu Središnjeg državnog portala građanima će biti dostupni podaci bez ikakvih restrikcija (autorskih prava, patenata, itd.) za daljnju upotrebu i ponovnu objavu u bilo kojem obliku. Ideja koja stoji iza ovoga sastoji se u tome da informacije koje posjeduju tijela državne uprave imaju veliki ekonomski potencijal. Ponovnom uporabom informacije iz različitih izvora (npr. geografske informacije, statistike, podaci iz javno financiranih istraživačkih projekata itd.) mogu biti kombinirane kako bi se kreirale nove aplikacije, za komercijalnu i nekomercijalnu upotrebu, odnosno stvorila nova vrijednost, koja može pridonijeti i otvaranju novih poslova i radnih mjesta.

Dakle, provedba Akcijskog plana za 2012.-2013. zaključena je krajem 2013. te je upravo u tijeku izrada novog Akcijskog plana za provedbu inicijative, ovoga puta za razdoblje od dvije godine (2014.-2016.). U svrhu izrade novog Akcijskog plana, Ured za udruge je krajem 2013. godine proveo javno savjetovanje o prioritetima za naredno dvogodišnje razdoblje i na temelju zaprimljenih prijedloga, održan je niz sastanaka s ključnim nadležnim tijelima državne uprave te organizacijama civilnog društva koje su uputile prijedloge za novi Akcijski plan. U tijeku je finalizacija nacрта novog Akcijskog plana, o kojem će u drugoj polovici ožujka biti otvoreno i javno savjetovanje. ■

Strateški plan gospodarskog razvoja (SPGR) Grada Pregrade – kako i zašto?

Piše: Krunoslav Kučiš, dipl. pol., vježbenik u Gradu Pregradi

Neizvjesnost i promjenjivost današnjice zahtijeva pomno planiranje korištenja resursa i definiranje prioriteta u koje se ti resursi ulažu. Vrijeme sveobuhvatnih planova koji nastoje djelovati na sve probleme u društvu, i koji su najčešće proizvod vanjskih stručnjaka koji ne poznaju lokalne prilike je prošlo, i strateško planiranje temeljeno na zajednici preuzima njihova mjesta. Takvo planiranje je suptilnije i usmjerenije na zadovoljavanje društvenih potreba, i na stvaranje pretpostavki za rast svih sektora društva.

Strateško planiranje

Strateško planiranje temeljeno na zajednici je kontinuiran proces, kojim se nastoje ostvariti zacrtani razvojni ciljevi. U sam proces strateškog

planiranja uključuje se i zajednica (civilni i gospodarski sektor). Strateški plan baziran na zajednici ima višestruke prednosti pred ostalim postojećim sveobuhvatnim planovima (razni Prostorni planovi, Generalni urbanistički planovi, u kojima je mogućnost sudjelovanja za širu zajednicu svedena na završne javne rasprave, op.a.), jer od samog početka u proces uključiva javnost, koja tako predstavljena kroz predstavnike civilnog i gospodarskog sektora sudjeluje u oblikovanju budućnosti svoje životne sredine. Ovako širok, participativni pristup i suradnja javnog, gospodarskog i civilnog sektora, mobilizira sve raspoložive javne i privatne resurse kao potporu razvoju, čime plan dobiva društvenu legitimnost i transparentnost, i postaje odraz zajednički iskazanih interesa i potreba lokalne zajednice u

Foto: Josip Krušlin

cjelini. Uspješnost te suradnje leži u formiranju zajedničke vizije gospodarskog razvoja, koji se temelji na lokalnoj zajednici, i iz koje se izvode sve aktivnosti potrebne za njeno postizanje.

Grad Pregrada je započeo svoj put ka izradi strateškog plana u studenom 2013. godine, na inicijativu gradonačelnika Marka Vešligaja, i pod vodstvom dvaju konzultanata, profesora Vladimira Čavraka (EFZG) i Alana Đozića. S ciljem da strategija bude odraz lokalnog znanja, sposobnosti, iskustva, ali i motivacije, te da svi sudionici preuzmu odgovornost za realizaciju vizije i strateških ciljeva koje su sami definirali, formirano je tijelo za izradu strateškog plana - Radna skupina, u koju je uključeno 30-ak sudionika iz javnog, civilnog i gospodarskog sektora. Radna skupina je započela svoj rad 08. studenog 2013. godine, pohađanjem Trening programa iz Lokalnog ekonomskog razvoja (LER). Trening program je proveden u pet modula sa isto toliko radionica (koje su se održavale petkom popodne i subotom, svaka dva tjedna), na kojima su polaznici usvajali metodologiju strateškog planiranja i kroz interaktivne radionice uz pomoć konzultanata se spremali za izradu strateškog plana. Cjelokupni proces učenja koji je prošla Radna skupina i izrade strateškog plana možemo pojednostavljeno prikazati u nekoliko koraka:

Vizija

Definiranje vizije pojavljuje se tokom cijelog procesa planiranja, a rasprava o viziji i vrijednostima započela je na organizacijskom sastanku kada su članovi Radne skupine bili zamoljeni da iznesu svoja očekivanja od procesa planiranja - što bi oni željeli da Radna skupina postigne. Vizija se tokom procesa planiranja revidira i „brusi“ kako bi dobila oblik koji u potpunosti ocrtava željeno stanje; na kraju procesa planiranja izjava o viziji dovršava se u dokumentu SPGR-a. Usluglašavanje oko vizije je jedan od najvažnijih momenata u strateškom planiranju, pogotovo ako se uzme u obzir da su u Radnoj skupini prisutne osobe različitih svjetonazora i ideja o tome kako bi trebala izgledati budućnost grada.

Osnovna analiza

Prvi korak na putu prema izradi strateškog plana je Osnovna analiza - skupljanje informacija o gospodarstvu i čimbenicima koji utječu na gospodarsko stanje; koriste se statistički podaci (demografija, nezaposlenost, financijski pokazatelji...), kao i informacije prikupljene razgovori-

ma i anketama o lokalnom gospodarstvu i zajednici. U svrhu dobivanja podataka o gospodarstvu organiziran je sastanak sa gospodarstvenicima s područja grada, na kojem su zamoljeni da popune anketu na temelju koje je Radna skupina dobila uvid u probleme gospodarstvenika i njihovu percepciju javne uprave i potrebnih intervencija. Osnovnu analizu odradili su članovi Radne skupine samostalno, podijeljeni u grupe (prema svojim sklonostima ili stručnosti u pojedinom području) koje su analizirale pojedine skupine podataka.

SWOT analiza

Kako bi organizirala informacije iz temeljnih podataka, poslovne ankete i iz njihova osobnog znanja, Radna se skupina koristila analitičkim okvirom koji se naziva SWOT (kratica od početnih slova engleskih riječi snaga, slabost, mogućnosti i prijetnja). SWOT kategorizira zatečene situacije kao snage ili slabosti (stvari koje se mogu kontrolirati) ili kao vanjske mogućnosti ili kao prijetnje (elementi koji se ne mogu kontrolirati, ali pridonose gospodarskom razvoju) - što je sve relevantno za lokalni gospodarski razvoj.

Definiranje strateških ciljeva, baziranih na dobivenim podacima – na temelju provedene SWOT analize i dobivenih rezultata, Radna skupina definira strateške ciljeve i operativne ciljeve te programe za minimaliziranje prijetnji identificiranih u Osnovnoj analizi.

Izrada projektnih ideja

Na temelju definiranih kritičnih pitanja Radna skupina je pristupila izradi projektnih ideja koje predstavljaju specifične instrumente za ostvarenje pojedinog strateškog cilja.

Izrada dokumenta SPRG

Integracija dobivenih podataka iz Osnovne analize, SWOT analize i strateških ciljeva u sveobuhvatan razvojni dokument, koji je odraz konsenzusa članova Radne skupine o razvojnim potrebama lokalne zajednice.

Provedba, praćenje i ažuriranje

Prezentacija i javno predstavljanje, podnošenje na usvajanje Gradskom vijeću Grada Pregrade, praćenje i osiguravanje smjernica i uvjeta za realizaciju SPRG.

Radna skupina se trenutno nalazi u fazi izrade projektnih ideja, koje predstavljaju konkretne

korake koje treba poduzeti kako bi se ostvario pojedini strateški cilj. Bitno je napomenuti da se i u ovoj fazi Radna skupina u izradi projektnih ideja dijeli na grupe prema strateškim ciljevima, a nakon definiranja projektnih ideja po strateškim ciljevima, opet sastaje kao tijelo i razmatra sve projektne ideje, te odbacuje one za koje smatra da nisu primjenjive ili da nisu u skladu sa strateškim ciljem kojeg bi trebale ostvariti. Po izradi projektnih ideja Radna skupina će izraditi konačni dokument u kojeg će ugraditi sva saznanja i podatke dobivene u prethodnim koracima. Konačno, dokument će biti javno prezentiran i upućen na javnu tribinu na kojoj će javnost moći dati svoje primjedbe (koje će biti uvažene s obzirom na relevantnost), nakon čega slijedi donošenje konačne verzije dokumenta na usvajanje Gradskom vijeću Grada Pregrade, njegova provedba i praćenje.

U svim ovim koracima postoji snažan naglasak na suradnji i konsenzusu članova Radne skupine, čime se osigurava zastupljenost šire javnosti, sa istodobnim povezivanjem i umrežavanjem javnog, gospodarskog i civilnog sektora u svrhu zajedničkog planiranja budućnosti. Konačno, strateški plan traži svoju potvrdu i na javnom predstavljanju, čime se u potpunosti ostvaruje participativni model u kojem građani nisu samo promatrači, nego živi sudionici procesa koji izravno utječe na njihove živote. Lokalna zajednica tako, na inicijativu javne uprave, postaje sudionik procesa gospodarskog i društvenog razvoja zajednice, a javna uprava dobiva feedback ili povratne informacije na temelju kojih točno zna koji su prioriteti i kamo usmjeriti svoje (ograničene) resurse kako bi zadovoljila potrebe građana. ■

Članovi Radne skupine:

- *Baričević Robert*
- *Broz Tajana*
- *Burić Mladen*
- *Cobović Andrea*
- *Čuček Mislav*
- *Čuček Nastja*
- *Dimač Neven*
- *Fišter Julije*
- *Golub Kristijan*
- *Golub Krunoslav*
- *Gorup Matija*
- *Gorup Milka*
- *Gretić Draženka*
- *Hostić Karolina*
- *Ivšak Damjan*
- *Kantoci Nikola*
- *Kantoci Zlatko*
- *Kantoci Nenad*
- *Kobilar Kantoci Martina*
- *Krušlin Josip*
- *Kučiš Krunoslav*
- *Leskovar Natalija*
- *Ogrizek Herak Ksenija*
- *Pogačić Ivan*
- *Posavec Robert*
- *Škrinjar Ivan*
- *Špiljak Dragutin*
- *Topolko Darko*
- *Vdović Tea*
- *Vešligaj Marko*
- *Vukmanić Goran*
- *Žiger Žgela Zdravka*

NOVINARNICA

Termo - Prom Habus d.o.o
Janka Leskovara 14, Pregrada
P.M.: Trg Gospe Kunagorske 5b
vl. Habus Ivica
TEL: 049/376-056

AL caffe

Obrt za ugostiteljstvo
vl. Siniša Aleksić

Ljudevita Gaja 17, Pregrada

Popis pregradskih udruga

BEŽIČNA RAČUNALNA MREŽA PREGRADA WIRELESS

ADRESA: GORIČKA 11, PREGRADA

HRVOJE KRSNIK (PREDSJEDNIK)

BEŽIČNA RAČUNALNA MREŽA WIRELESS SOPOT

ADRESA: SOPOT 94, PREGRADA

ZDRAVKO BEDENIKOVIĆ (PREDSJEDNIK)

CENTAR ZA POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA "NOVI ŽIVOT" DONJA PLEMENŠĆINA

ADRESA: DONJA PLEMENŠĆINA 13, PREGRADA

IVO PUCLIN (PREDSJEDNIK)

CIVILNA UDRUGA GRAĐANA (CUG) PREGRADA

ADRESA: PLEMENŠĆINA GORNJA 16, PREGRADA

MISLAV ČUČEK (PREDSJEDNIK)

DESTINACIJSKO PROMIDŽBENI KLUB "ZELENI BREGI" PREGRADA

ADRESA: TRG GOSPE KUNAGORSKE 15, PREGRADA

ĐURĐICA MESARIĆ (PREDSJEDNICA)

DRUŠTVO "NAŠA DJECA" PREGRADA

ADRESA: J.K. TUŠKANA 2, PREGRADA

MARIJA GOLUBIĆ (PREDSJEDNICA)

DRUŠTVO PEDAGOGA TEHNIČKE KULTURE KŽŽ

ADRESA: D. KUNOVIĆA 8, PREGRADA

ZVONKO KOPRIVNJAK (PREDSJEDNIK)

DVD BENKOVO

ADRESA: BENKOVO 31, PREGRADA

PASARIČEK NIKOLA (PREDSJEDNIK)

DVD PREGRADA

ADRESA: J.K. TUŠKANA 12, PREGRADA

DOMINIK MARTINKO (PREDSJEDNIK)

DVD STIPERNICA

ADRESA: STIPERNICA 5/1, PREGRADA

VLADO IVANJKO (PREDSJEDNIK)

DVD VINAGORA

ADRESA: VINAGORA BB, VINAGORA

JOSIP LAZIČKI (PREDSJEDNIK)

FILMSKI VIDEO KLUB PREGRADA

ADRESA: D. KUNOVIĆA 8, PREGRADA

BUNČIĆ MILAN (PREDSJEDNIK)

FOTOKLUB PREGRADA

ADRESA: A. ŠENOE 1/2, PREGRADA

ELIZABETA PAPEŠ (PREDSJEDNICA)

GDCK PREGRADA

ADRESA: KOSTELGRADSKA 1, PREGRADA

HELENA BREZINŠČAK (RAVNATELJICA)

GLJIVARSKO DRUŠTVO "LISIČICA" PREGRADA

ADRESA: LJ. GAJA 17, PREGRADA

ZDRAVKO PREGLEJ (PREDSJEDNIK)

HOKEJ KLUB PREGRADA

ADRESA: LJ. GAJA 32, PREGRADA

TIHOMIR ŠIMUN (PREDSJEDNIK)

HRVATSKO PLANINARSKO DRUŠTVO "KUNAGORA" PREGRADA

ADRESA: VRHI PREGRADSKI 69, PREGRADA

JOSIP BATIŠTA (PREDSJEDNIK)

KLUB LIJEČENIH ALKOHOLIČARA KUNAGORA PREGRADA

ADRESA: KOSTELGRADSKA 1, PREGRADA

IVAN KROG (PREDSJEDNIK)

KLUB MLADIH TEHNIČARA KŽŽ

ADRESA: D. KUNOVIĆA 8, PREGRADA

ZVONKO KOPRIVNJAK (PREDSJEDNIK)

KOSTELSKA PIŠTOLA-KEGLEVIĆEVA STRAŽA-KOSTEL

ADRESA: KOSTEL 7, PREGRADA

MILAN FLEGAR (PREDSJEDNIK)

KUBURAŠKO DRUŠTVO "SLOGA STIPERNICA"

ADRESA: STIPERNICA 19, PREGRADA

SANJA PETEK (PREDSJEDNICA)

KUBURAŠKO DRUŠTVO "SLOŽNA KUBURA" PREGRADA

ADRESA: J. LESKOVARA 71, PREGRADA

MILAN KLASIĆ (PREDSJEDNIK)

KUBURAŠKO DRUŠTVO "STARA KUBURA" STIPERNICA

ADRESA: STIPERNICA 5/1, PREGRADA

ZDRAVKO IVANJKO (PREDSJEDNIK)

KUBURAŠKO DRUŠTVO "SVETI LEONARD" PREGRADA

ADRESA: CIGROVEC 3, PREGRADA

MLADEN BURIĆ (PREDSJEDNIK)

KUBURAŠKO DRUŠTVO "VINAGORSKA KUBURA" VINAGORA

ADRESA: VINAGORA BB, VINAGORA

JOSIP LAZIČKI (PREDSJEDNIK)

KUD GRADA PREGRADE

ADRESA: LJ. GAJA 32, PREGRADA

SANJA ŠKRINJAR (PREDSJEDNICA)

KUD PREGRADA

ADRESA: LJ. GAJA 32, PREGRADA

SLAVICA VIDAČEK (PREDSJEDNICA)

LIMENA GLAZBA "VINAGORA"

ADRESA: VINAGORA BB, VINAGORA

VLATKO ROVIŠNJAK (PREDSJEDNIK)

LOVAČKO DRUŠTVO "KUNA" PREGRADA

ADRESA: POD LENARTOM 2, PREGRADA

MILAN ŠOŠTARIĆ (PREDSJEDNIK)

**MOTO UDRUGA POLICAJACA "PLAVI VI-
TEZOVI CROATIA VII"**

ADRESA: BENKOVO 25, PREGRADA

ROMEO VDOVIĆ (PREDSJEDNIK)

NOGOMETNI KLUB PREGRADA

ADRESA: LJ. GAJA 32, PREGRADA

BORIS BREŽNJAK (PREDSJEDNIK)

ODRED IZVIĐAČA "KUNAGORA" PREGRADA

ADRESA: GORIČKA 8/2, PREGRADA

IVAN ŠKRINJAR (PREDSJEDNIK)

**PU-
CAČKA DRUŽINA "GROF KEGLEVIĆ" PRE-
GRADA**

ADRESA: J.K.TUŠKANA 12, PREGRADA

MILJENKO ILIJAŠ (PREDSJEDNIK)

**RADIO KLUB "AUGUST CESAREC" PREGRA-
DA**

ADRESA: STJEPANA ŠKREBLINA 1, PREGRADA

ANTOLIĆ DAVOR (PREDSJEDNIK)

**SPORTSKO REKREACIJSKI CENTAR "BEDE-
NIKOVIĆ PETAR" SOPOT**

ADRESA: SOPOT 75, PREGRADA

TOMISLAV KAJBA (PREDSJEDNIK)

STOČARSKA UDRUGA PREGRADA

ADRESA: J.K. TUŠKANA 2, PREGRADA

STJEPAN HORVAT (PREDSJEDNIK)

ŠAHOVSKI KLUB PREGRADA

ADRESA: TRG GOSPE KUNAGORSKE 15, PREGRADA

DAMIR GORUP (PREDSJEDNIK)

**ŠPORTSKO KULTURNA UDRUGA "PAVLOVEC
PREGRADSKI"**

ADRESA: PAVLOVEC PREGRADSKI 19, PREGRADA

ŽELJKO KAMENSKI (PREDSJEDNIK)

**ŠPORTSKO REKREACIONI CENTAR "SVETA
ANA" GORNJA PLEMENŠČINA**

ADRESA: GORNJA PLEMENŠČINA 92, PREGRADA

MIROSLAV VRHOVSKI (PREDSJEDNIK)

**ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO
"GORICA" PREGRADA**

ADRESA: S. RADIĆA 17, PREGRADA

TOMISLAV BARIĆ (PREDSJEDNIK)

TENISKI KLUB PREGRADA

ADRESA: J. LESKOVARA 20, PREGRADA

DRAŽEN NOVAK (PREDSJEDNIK)

UDRUGA "DNEVNI MIGRANTI" PREGRADA

ADRESA: DONJA PLEMENŠČINA 16, PREGRADA

STJEPAN MIKLAUŽIĆ (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA ANTIFAŠISTIČKIH BORACA GRA-
DA PREGRADE, OPĆINE DESINIĆ I HUM NA
SUTLI**

ADRESA: LJ. GAJA 2, PREGRADA

MARIJA FIRŠT (PREDSJEDNICA)

UDRUGA KOSTELSKIH ŽENA KOSTEL BREGI

ADRESA: KOSTELSKI 81/2, PREGRADA

SNJEŽANA DRENŠKI (PREDSJEDNICA)

UDRUGA PČELARA "MEDENI" PREGRADA

ADRESA: POD LENARTOM 5, PREGRADA

ZDRAVKO BEDENIKOVIĆ (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA PRIVATNIH ŠUMOVLASNIKA "JA-
VOR" PREGRADA**

ADRESA: SOPOT 142, PREGRADA

OVČARIČEK MIRKO (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA PROMICATELJA DUHOVNE I ZAVI-
ČAJNE GLAZBE "LIRA" IZ PREGRADE**

ADRESA: KOSTELGRADSKA 12, PREGRADA

DIJANA STEFANOVIĆ (PREDSJEDNICA)

UDRUGA STUDENATA GRADA PREGRADE

ADRESA: A. CESARCA 1/1, PREGRADA

HRVOJE GRILEC (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA UMIROVLJENIKA GRADA PREGRA-
DE, OPĆINE HUM NA SUTLI I DESINIĆ**

ADRESA: LJ. GAJA 6, PREGRADA

ŠTEFICA GRETIĆ (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA UZGAJATELJA MALIH ŽIVOTINJA
"ZAGORJE"**

ADRESA: J.K. TUŠKANA 2, PREGRADA

ŽELJKO ANTONIĆ (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA VINARA I VINOGRADARA "DOBRA
KAPLICA" PREGRADA**

ADRESA: J.K. TUŠKANA 2, PREGRADA

DRAGUTIN BRAČUN (PREDSJEDNIK)

UDRUGA ZA ODRŽIVI RAZVOJ

ADRESA: ANTE KOVAČIĆA 4, PREGRADA

TANJA OČKO (PREDSJEDNICA)

**UDRUGA ZA PROMICANJE KLAPSKJE I ZAVI-
ČAJNE GLAZBE "KMETI" IZ PREGRADE**

ADRESA: KOLARIJA 16, PREGRADA

TOMICA KOLAR (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA ZA PROMOCIJU GLAZBE I
OBIČAJA "OPTIMISTI ZAGORJA" PREGRADA**

ADRESA: BUŠIN 29, PREGRADA

JOSIP ILIĆ (PREDSJEDNIK)

**UDRUGA ZA PROMOVIRANJE NARODNIH
OBIČAJA I GLAZBE HRV. ZAGORJA "POTE-
PUHI"**

ADRESA: J.K. TUŠKANA 2, PREGRADA

HALAMIĆ ZDRAVKO (PREDSJEDNIK)

**VATROGASNA ZAJEDNICA GRADA
PREGRADE**

ADRESA: J.K. TUŠKANA 12, PREGRADA

PASARIČEK NIKOLA (PREDSJEDNIK)

ZRAKOPLOVNI KLUB "IKARUS" PREGRADA

ADRESA: KOSTEL 17, PREGRADA

SINIŠA HORVAT (PREDSJEDNIK)

ŽENSKI NOGOMETNI KLUB PREGRADA

ADRESA: LJ. GAJA 32, PREGRADA

ZLATKO ŠORŠA (DIREKTOR)

UDRUGA MLADIH CIGROVEC

ADRESA: CIGROVEC 200, PREGRADA

NIKOLA VRBANC (PREDSJEDNIK)

**PREGRADA.INFO - UDRUGA ZA INFORMIRA-
NJE**

ADRESA: J. LESKOVARA 35, PREGRADA

JOSIP KRUŠLIN (PREDSJEDNIK)

